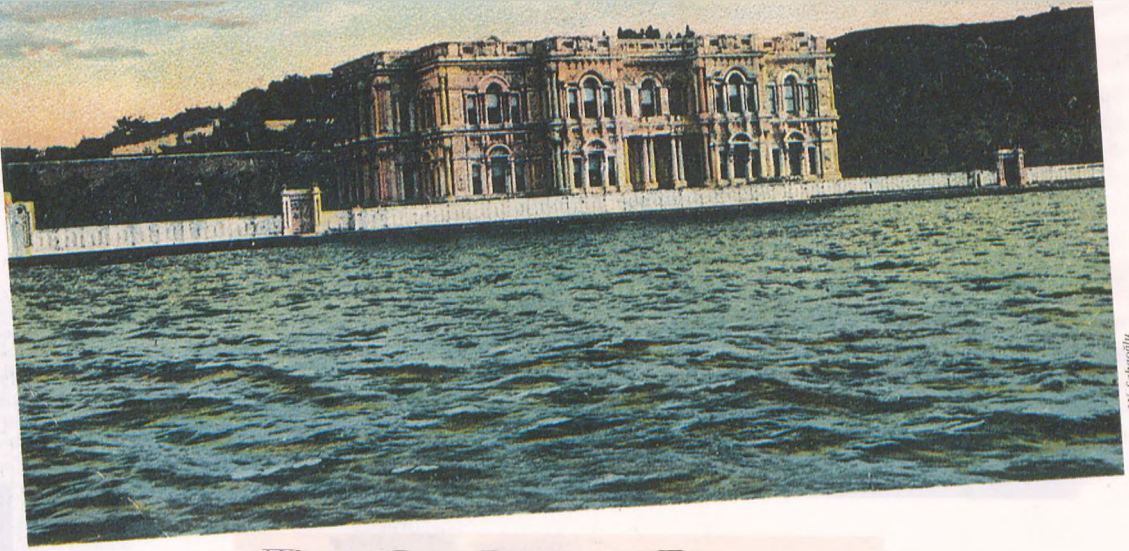

Constantinople. Palais de Beylerbey – Bosphore. 432.

Archives of N. Sakaoğlu

Beylerbeyi Sarayı Beylerbeyi Palace

Osmanlı Hanedanından, Boğaziçi'nin Anadolu yakasına ilk köşkü yaptıran, II. Selim'in (1566-1574) kızı Gevher Sultan'dır. Taraçalarla kıyıya inen İstavroz bahçelerinin tepesindeki bu köşkten sonra, Rumeli

beylerbeyi Mehmed Paşa da 1580'lerde İstavroz yalısına bir sahil sarayı yaptırmış; o tarihten başalayarak bu saray ve çevresi "Beylerbeyi" adıyla ünlenmiştir.

İstavroz Bahçelerine I. Ahmed döneminde (1603-1617) Şevkâbâd, Lale Devrinde (1718-1730) Ferah-fezâ köşkları yapılarak, burası padişahların yazlık sarayı olmuştur.

19. yüzyıla doğru harap olan İstavroz ve Beylerbeyi köşklarının yerine II. Mahmud 1832'de yeni bir saray yaptırmış; son olarak da Sultan Abdülaziz, Serkis ve Agop Balyan kardeşlere şimdiki Beylerbeyi Sarayı Hümayunu'nu inşa ettirmiştir.

21 Nisan 1865'te padişahın oturmasına açılan Beylerbeyi Sarayı; iki küçük deniz köşkünün, denize ve karaya açılan merasim kapılarının gerisinde yükselen asıl saray ile sırttaki Mermer Köşk (Serdap Köşkü), Sarı Köşk, Havuz ve Has Ahır; Ampir, Neo-Barok, Klasik ve Romen üsluplarından esintiler yansıtır. 65x40 m boyutlarındaki Beylerbeyi Sarayı'nın dış cephesinde ve içinde mermer sütunların çokluğu dikkati çeker. Bir yazlık saray olarak tasarlanan yapının, Mabeyn holü, eyvanlı ve havuzlu divanhanesi, zülveçeyn ve mavi salonları, doğu esintili dekorasyonlarıyla etkileyicidir. 1869'da İstanbul'u ziyaret eden Fransa İmparatoriçesi Eugénie, burada konuk edildiği gibi, eski padişah II. Abdülhamid de 1912-1918 yıllarında bu sarayda yaşamıştır. Halen müze olarak korunmaktadır.

The first imperial building on the Asian shore of the Bosphorus was a pavilion constructed for Gevher Sultan, the daughter of Selim II (1566-1574). It was situated at the upper end of İstavroz Gardens, which descended to the sea in

a series of terraces. In the 1580s, Mehmed Paşa, Beylerbeyi of Rumelia, had a waterfront palace built here, from which time on both palace and gardens became known as Beylerbeyi.

During the reign of Ahmed I (1603-1617) the Şevkâbâd Köşk, and in the Tulip Era (1718-1730) another pavilion known as Ferah-feza Köşk were built in İstavroz Gardens, and the estate became a summer residence for the Ottoman sultans.

By the 19th century these buildings had fallen into disrepair, and in 1832 Mahmud II had a new palace built here. A few years later Sultan Abdülaziz had this palace demolished to make way for a much larger stone palace, the present Beylerbeyi Palace, designed and built by two local architects, Serkis and Agop Balyan.

Beylerbeyi Palace was completed on 21 April 1865. It has imperial gates on both the landward and seaward sides, two small pavilions on the waterfront, and several small pavilions in the terraced gardens. The exterior is entirely western in concept, combining baroque and neo-classical styles with many engaged columns. The magnificent state rooms combine western and traditional Turkish features, the latter particularly evident in the decoration. A traditional feature of oriental architecture is the large ornamental pool in the reception room dividing the private and public apartments.

Empress Eugénie of France stayed here when she visited Istanbul in 1869, and after being deposed Sultan Abdülhamid II spent the remainder of his life here between 1912 and 1918. Today the palace is open to the public.

